

Motion till riksdagen 2025/26:2455

av Sofia Skönnbrink och Amalia Rud Stenlöf (båda S)

Skolplikt till 18 års ålder

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över möjligheterna att förlänga skolplikten till 18 års ålder och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Utbildning är en grundpelare i ett jämlikt samhälle. Utan ett jämlikt utbildningssystem kan vi aldrig uppnå ett jämlikt samhälle. I dag ställer många arbetsgivare krav på gymnasieexamen för anställning. En godkänd gymnasieexamen utgör en vattendelare på den svenska arbetsmarknaden. Den som saknar examen har betydligt svårare att få ett arbete och löper större risk att hamna i långtidsarbetslöshet.

Enligt Arbetsförmedlingen är de som saknar gymnasieexamen i genomsnitt inskrivna vid myndigheten under en längre tid än de som har fullföljt sin utbildning. Detta leder till ökade kostnader för samhället och ett slöseri med mänsklig potential. För arbetsmarknaden innebär det en outnyttjad kompetens, och för individen risk för lägre livsinkomst, sämre hälsa och minskad egenmakt.

I ett modernt kunskapssamhälle blir utbildning en allt viktigare nyckel till delaktighet, självständighet och möjligheten att försörja sig. När den tekniska utvecklingen går snabbt och många enklare jobb försvinner, ökar kraven på utbildning. En obligatorisk

gymnasieutbildning skulle därför vara en av de mest effektiva arbetsmarknadspolitiska åtgärderna för att minska utanförskapet och stärka Sveriges konkurrenskraft.

Men frågan handlar inte bara om arbete och ekonomi. Utbildning är också avgörande för demokratin. Ett samhälle där fler får möjlighet att fullfölja sin utbildning är ett samhälle där fler kan delta i samhällsdebatten, ta del av information och fatta informerade beslut. Ett höjt kunskaps- och utbildningsläge stärker hela demokratin och motverkar polarisering och utanförskap.

Internationellt finns flera exempel på länder som har förlängt skolplikten eller gjort gymnasieutbildning obligatorisk, ofta med goda resultat när det gäller både sysselsättning och social inkludering. Sverige bör ta intryck av dessa erfarenheter.

Genom att förlänga skolplikten till 18 års ålder skapas förutsättningar för ett mer jämlikt samhälle, en lägre arbetslöshet och en höjd kompetensnivå i samhället. Det skulle vara en långsiktig investering i både individens och nationens framtid.

Mot bakgrund av detta bör regeringen se över möjligheterna att förlänga skolplikten till 18 års ålder.

Sofia Skönnbrink (S)

Amalia Rud Stenlöf (S)